

Titulació	Tipus	Curs
Veterinària	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Francisco Javier Cabañes Saenz

Correu electrònic : javier.cabanes@uab.cat

Equip docent

Gemma Castella Gomez

Francesc Accensi Alemany

Francisco Javier Cabañes Saenz

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Tot i que no hi ha prerequisits oficials, és convenient que l'estudiant repassi els continguts bàsics de Biologia, Bioquímica i de Química.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs de caràcter bàsic en la que l'alumnat haurà d'adquirir els coneixements teòrics i pràctics que li permetran saber l'evolució històrica de la Microbiologia, quines són les tècniques i mètodes bàsics per estudiar els microorganismes, les estructures, l'organització, la genètica i el creixement microbians, i les seves relacions amb l'hoste, així com el seu control i les tècniques bàsiques de diagnòstic. També adquirir els coneixements dels fonaments de la taxonomia i les bases de la sistemàtica de bacteris i fongs, així com les característiques dels microorganismes causants d'infeccions i/o intoxicacions, i d'aquells d'interès industrial, biotecnològic i ecològic. Aquesta capacitat que ofereix l'assignatura ha de ser bàsica, però també orientada a les aplicacions de medicina veterinària, sanitàries, així com de producció animal i d'higiene i indústria alimentària.

Els objectius formatius concrets són:

- Introduir a l'estudiant en els conceptes bàsics de la Microbiologia.
- Proporcionar uns coneixements sobre les tècniques i mètodes microbiològics.
- Conèixer i diferenciar els principals tipus de microorganismes.
- Reconèixer i entendre el paper dels microorganismes des de diverses vessants (microbiota normal, agents

causals de malaltia, i aquells d'ús industrial, biotecnològic i ecològic) i conèixer els sistemes de control.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar, sintetitzar, resoldre problemes i prendre decisions.
2. Comunicar la informació obtinguda durant l'exercici professional de manera fluïda, oralment i per escrit, amb altres col·legues, autoritats i la societat en general.
3. Demostrar coneixements d'anglès per comunicar-se tant oralment com per escrit en contextos acadèmics i professionals.
4. Interpretar la diversitat microbiana, la fisiologia, el metabolisme i les bases genètiques que regulen les funcions dels microorganismes.
5. Reconèixer la relació microorganisme-hoste, la virulència i els mecanismes de patogenicitat microbians.
6. Reconèixer el paper dels microorganismes com a agents causals de malalties en els animals i en les malalties transmissibles a l'ésser humà.
7. Descriure i apreciar el paper dels microorganismes en processos industrials, en biotecnologia i en ecologia.
8. Explicar els fonaments de la taxonomia i les bases de la sistemàtica de bacteris i fongs.
9. Caracteritzar els agents causals de malalties microbianes d'interès en veterinària per tal de diagnosticar-les i controlar-les.
10. Aplicar les metodologies adequades per a l'observació, l'aïllament, el cultiu, la identificació i la conservació de bacteris i fongs.
11. Aplicar tècniques microbiològiques bàsiques.
12. Interpretar els resultats de les tècniques microbiològiques bàsiques.

Continguts

El contingut global d'aquesta assignatura consta de set blocs:

Bloc a. Introducció a la Microbiologia: Concepte i evolució històrica. Microorganismes procariotes i eucariotes. Els virus i els agents subvirals. Principis i tipus de microscòpia. Observació dels microorganismes: tècniques.

Bloc b. Nutrició microbiana: Funció de l'oxigen. Categories nutricionals. Cultiu, aïllament i conservació dels microorganismes. Morfologia bacteriana: Estructures i funcions.

Bloc c. Genètica bacteriana. Mutacions. Intercanvi genètic: Transformació, transducció i conjugació bacterianes. Plasmidis. Transposons. Recombinació genètica. Tecnologia del DNA recombinant. Aplicació i interès a Veterinària. Genòmica bacteriana. Regulació de l'expressió gènica.

Bloc d. Metabolisme microbià: Fermentació, respiració i fotosíntesi. Creixement microbià. Mètodes de mesura.

Bloc e. Relacions microorganisme-hoste. Mecanismes i estructures microbians implicats en la patogenicitat. Control dels microorganismes.

Bloc f. Bacteriologia Sistemàtica. Introducció a la taxonomia bacteriana. Proteobacteris. Altres bacteris Gram negatius (espiroquetes, clamídies i anaerobis no esporulats). Bacteris Gram positius amb baix contingut en G+C. Micoplasmes. Bacteris Gram positius amb alt contingut en G+C. Principals grups i/o espècies d'interès

sanitari, industrial, biotecnològic i ecològic.

Bloc g. Micologia. Introducció a la taxonomia dels fongs. Característiques dels fongs miceliars i llevats. Tècniques. Principals grups i/o espècies d'interès sanitari, industrial, biotecnològic i ecològic i industrial. Micotoxines.

El contingut de les pràctiques en el laboratori és el següent:

- Tècniques d'asèpsia i mètodes de sembra. Observació i principals tècniques de tinció dels microorganismes.
- Tècniques de recompte i aïllament dels microorganismes.
- Tècnica de l'antibiograma.
- Estudi de l'efecte de diversos factors físics i químics en el desenvolupament microbià.
- Estudi de la microbiota de l'animal sa.
- Tècniques d'identificació bacteriana i fúngica.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
sessions pràctiques de laboratori	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 12
estudi autònom	84,5	3,38	2, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12
autoaprenentatge-Treball en grup	8	0,32	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12
tutories programades	2	0,08	2, 4, 7, 8, 10, 11, 12
classes magistrals i inverses	29	1,16	2, 4, 7, 8, 10, 11, 12
seminari	2	0,08	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12

La metodologia docent que es portarà a terme durant tot el procés d'aprenentatge es basa fonamentalment en el treball de l'alumnat, i serà el professorat l'encarregat d'ajudar-lo tant pel que fa a la informació necessària com en la direcció del seu treball. D'acord amb els objectius formatius de l'assignatura, les activitats formatives que es duran a terme són:

- Classes magistrals i inverses: Amb aquestes l'alumnat adquireix els coneixements científico-tècnics bàsics de l'assignatura que ha de complementar amb l'estudi personal dels conceptes explicats.

- Sessions de pràctiques al laboratori: Aquestes sessions serveixen per completar i reforçar els coneixements microbiològics adquirits a les classes teòriques. A més d'estimular i desenvolupar habilitats com la capacitat d'observació i la destresa manual, aquestes sessions permeten a l'alumnat veure l'aplicació dels coneixements adquirits. A l'inici del curs l'alumnat tindrà disponible un guió amb totes les pràctiques que realitzarà al laboratori. A cada pràctica hi constaran: objectiu/s, fonament, metodologia i un apartat pels resultats que se'n obtinguin, així com unes qüestions que s'hauran de resoldre a cada sessió. En la primera sessió, l'alumnat haurà de lliurar al professorat un full (adjuntat al guió) que haurà de signar, en el que hi ha un compromís de coneixement i de compliment de les normes de treball i de seguretat en el laboratori de pràctiques de Microbiologia. Per tal d'aconseguir bon rendiment d'aquestes sessions és necessari que l'alumnat hagi fet una prèvia lectura comprensiva del contingut de cadascuna de les pràctiques.

- Tutories programades: Les tutories seran sessions informatives sobre el contingut, el desenvolupament i els objectius de diverses activitats docents, així com per aclarir conceptes i resoldre dubtes que es puguin plantejar durant el curs.

- Autoaprenentatge-Treball en grup (Seminari): Aquesta activitat pretén fomentar el treball en grup, així com potenciar la capacitat de sintetitzar, comunicar i defensar un tema científic. A partir d'una bibliografia seleccionada i facilitada (amb suficient antelació) pel professorat, els estudiants en grups reduïts discutiran el seu contingut a l'aula. La sessió finalitzarà amb una valoració dels coneixements adquirits. En aquesta activitat, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

- En la plataforma Campus Virtual es deixarà el material docent utilitzat en l'assignatura. Així l'alumnat hi trobarà, prèviament a cada sessió, el material que el professorat utilitzarà a classe que inclourà els punts, qüestions de debat, casos, les anotacions essencials i la bibliografia específica recomanada per entendre els diferents conceptes inclosos en cadascun dels blocs. Aquests seran discutits i/o comentats en les diferents sessions programades. També s'hi inclourà el guió de pràctiques, que haurà d'imprimir el primer dia del curs per tal de fer un bon seguiment de les sessions al laboratori. Aquesta plataforma també s'utilitzarà com a mecanisme d'intercanvi d'informació i documents entre el professorat i l'alumnat.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
prova escrita 2	30%	0,75	0,03	4, 7, 8, 10, 11, 12
proves pràctiques	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 9, 10, 12
prova escrita 1	30%	0,75	0,03	4, 7, 8, 10, 11, 12
autoprenentatge-treball en grup	20%	0,5	0,02	1, 5, 6, 9, 10, 12

L'avaluació serà individual i es realitzarà de forma continuada en les diferents activitats formatives que s'han programat i s'organitzarà valorant els apartats següents:

- Pràctiques al laboratori (20% de pes en la nota global): Durant les sessions pràctiques es realitzarà una

avaluació continuada amb proves d'habilitat i de coneixement. Puntuació màxima: 20 punts.

- Autoaprenentatge-Treball en grup (20% de pes en la nota global): Els estudiants treballaran en grups reduïts sobre un tema proposat pel professorat, disposant amb antelació del material necessari per fer el treball. En finalitzar es farà una discussió i una valoració grupal i una individualitzada mitjançant un qüestionari dels coneixements adquirits. Cada grup tindrà una sessió prèviament programada. Es realitzarà una tutoria programada en la que s'explicarà el funcionament i objectius de l'activitat formativa, així com la resolució de dubtes. Puntuació màxima: 20 punts.

- Prova escrita 1 amb preguntes de tipus test (30% de pes en la nota global): En finalitzar totes les activitats formatives i en la data especificada en la programació general, l'alumnat realitzarà una prova escrita sobre els coneixements adquirits. Puntuació màxima: 30 punts.

- Prova escrita 2 amb preguntes de tipus test (30% de pes en la nota global): En finalitzar totes les activitats formatives i en la data especificada en la programació general, l'alumnat realitzarà una prova escrita sobre els coneixements adquirits. Puntuació màxima: 30 punts.

Perquè pugui ponderar en la nota de l'assignatura, el valor mínim a assolir en aquestes dos proves escrites (1 i 2) serà de 30 punts

Consideracions:

- El sumatori de les puntuacions obtingudes en les dues proves escrites (1 i 2) ha de ser com a mínim de 30 punts per tal que puguin ponderar en la nota final de l'assignatura.
- La puntuació global mínima per superar l'assignatura és de 50 punts (sobre 100).
- En cas de no superar les dues proves escrites 1 i 2 (sumatori mínim 30 punts) o de no haver-s'hi presentat, hi haurà la possibilitat de realitzar una recuperació en les dates indicades en la programació general del curs.
- Es considera No avaluable quan l'estudiant no hagi realitzat les dues proves escrites de l'assignatura
- En el cas que no es puguin fer les proves de forma presencial a l'aula, es modificarà el sistema d'avaluació de tal forma que es pugui confirmar l'autoria i l'absència de còpia.
- Els estudiants repetidors, no caldrà que tornin a fer les pràctiques i l'activitat d'autoaprenentatge i treball en grup i podran presentar-se a un examen únic i final. Amb aquesta opció no es tindran en compte les puntuacions que van obtenir en el curs anterior o en altres cursos, a les diferents activitats. La nota final serà la que assoleixi en l'examen i haurà d'obtenir un 5 sobre 10 per superar l'assignatura.

Avaluació única

Els estudiants que escollin fer l'avaluació única, podran ser avaluats de totes les activitats programades que facin (pràctiques de laboratori i activitat d'autoaprenentatge i treballen grup) el dia que es convoquen les proves escrites 1 i 2. L'avaluació i pes sobre la nota final d'aquestes activitats serà igual que a l'avaluació continuada. S'aplicarà el mateix sistema de recuperació, el mateix criteri de no avaluable i el mateix procediment de revisió de les qualificacions que per a l'avaluació continuada.

Bibliografia

Llibres de text

- Madigan MT, Martinko JM, Dunlap PV, Clark DP. 2015. 14a ed. "Brock Biología de los microorganismos". Pearson Educación.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1gfv7p7/alma991006425619706709

- Willey JM, Sandman KM, Wood D. 2020. 11a ed. "Prescott's Microbiology". McGraw-Hill Higher Education.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1pvhg7/alma991010721335606709

Quinn PJ et al. 2015. 2nd Edition "Concise Review of Veterinary Microbiology". Wiley-Blackwell.

https://bibcercador.uab.cat/permalink/34CSUC_UAB/1pvhg7/alma991010891002706709

Programari

-

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	2	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	3	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	3	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	3	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	4	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	4	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	4	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	5	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	5	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	5	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLAB) Pràctiques de laboratori	6	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	6	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les	6	Català	segon	matí-mixt

pràctiques de laboratori			quadrimestre	
(PLAB) Pràctiques de laboratori	7	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	7	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(PLABs) Suport a les pràctiques de laboratori	7	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	8	Català	segon quadrimestre	matí-mixt